

Svenska Russavelsföreningen

**Svenska Russavelsföreningens reglemente för
avelsvärdering av 3-åriga och äldre ston, samt för
bedömning av föl, 1-2-åriga unghästar och valacker
2026**

Fastställda av Svenska Russavelesföreningens styrelse 2025-11-23

Del III

Svenska Russavelsföreningens reglemente för avelsvärdering av treåriga och äldre ston, samt för bedömning av föl, ett- och tvååriga unghästar och valacker

25 Krav för deltagande

Avelsvärdering av ston samt bedömning av unghästar och valacker är öppen för individer som är införda i grundstambok avdelning I för gotlandsruss och i tillämpliga fall grundstambok avdelning II. Häst ska anmälas till och visas vid avelsvärdering.

26 Bedömningar

Häst ska visas med huvudlag med bett. Undantaget föl, ettåriga ston och ettåriga valacker som får visas i grimma. Likaså är det tillåtet att visa hästar tillhörande in-situflocken på Lojsta hed med grimma, under förutsättning att avspärningar upprättats mellan hästar och eventuell publik.

Hästens exteriör och rörelser ska bedömas och beskrivas i förhållande till rasstandard och ålder. Bedömningen ska omfatta minst följande moment:

- rastyp
- huvud, hals, bål
- extremiteterna och rörelsernas korrekthet
- rörelsemekanik i skritt
- rörelsemekanik i trav.

Hästarna bedöms i varje delmoment med en tiogradig skala. Hästens identitet ska kontrolleras mot hästpass. I samband med exteriörbedömningen ska en bedömning av hälsotillståndet göras. Bedömningen ska omfatta allmän sundhet. Misstänkt defekt ska rapporteras till SvRAF. Ett protokoll, där genomförda bedömningar antecknas, ska finnas för varje häst. Särskilt utmärkande egenskaper, både positiva och negativa, ska anges i protokollet. Protokollet ska undertecknas av domaren samt innehålla dennes namn i klartext.

27 Avelsvärdering av ston

Avelsvärdering utförs av en person ur avelsvärderingsnämnden för ston eller av rasvis nämnd. Avelsvärderingsnämnd och rasvis nämnd utses årligen av SvRAF:s styrelse. Ledamot ska ha goda kunskaper om avelsvärdering och ha goda kunskaper om gotlandsruss.

27.1 Individprövning

Individprövning av ston, unghästar och valacker omfattar härstamning, exteriör, hälsotillstånd och i förekommande fall prestationer.

27.2 Härstamning

Härstamningsbedömning ska utföras på basis av all tillgänglig officiell information om föräldrars och närbesläktade hästars egna meriter och deras avkommor.

27.3 Exteriör

Bedömning av exteriör sker enligt 26) i detta reglemente.

27.4 Prestationer och meriter

En hästs sammanvägda prestationer bedöms utifrån resultat från bruksprov, officiella tävlingar eller utställningar, varvid hänsyn ska tas till ålder och användningsområde. Endast officiella resultat får ingå i bedömningen. Utställningsresultat ska vara gjorda vid avelsvärderingsgrundande evenemang och hästen bedömd av domare auktoriserad av SvRAF.

Åberopade meriter ska vara verifierade och insändas i samband med anmälan.

27.5 Hälsotillstånd

Bedömningen av hälsotillståndet ska omfatta allmän sundhet. Vid misstanke om smittsam sjukdom, dålig hållbarhet eller ärftlig defekt kan hästen remitteras till veterinär. Alla avelsdjur ska kontrolleras och bedömas avseende defekter som anges i 3 § JV:s föreskrift (SJVFS 2019:31) om djurskyddskrav vid avelsarbete. Vid misstanke om nedärvning av defekter ska avelsvärderingsnämnden före beslut remittera ärendet till SvRAF för vidare utredning. För diagnos av vissa defekter kan röntgenundersökning krävas. Bedömning av hälsotillstånd kan ske vid visning enligt 27) eller genom veterinärintyg.

Sto med eksemliknande symtom kan oavsett poäng inte tilldelas diplom. Dessa ston kan enbart tilldelas avelsvärdeklass G.

27.6 Avkommeprövning

I de fall avkommor finns ska dessa vägas in i avelsvärderingen. Endast officiella resultat ska räknas. Tävlingar och prov arrangerade och sanktionerade av föreningar anslutna till SH, Svenska Ponnyavelsförbundet, Svenska Ridsportförbundet och Svensk Travsport, (där Svenska Ponnytravförbundet, SPTF, ingår) och Jordbrukare Ungdomens Förbund är officiella. Även motsvarande internationella meriter kan tillgodoräknas.

27.7 Avelsvärderingsbevis, avelsvärderingsbeslut och bedömningsprotokoll

Ett avelsvärderingsbevis eller bedömningsprotokoll ska utfärdas av avelsvärderingsnämnden och ska innehålla följande uppgifter:

- identitetsnummer
- namn
- ras
- härstamning
- signalement
- uppfödare
- nuvarande ägare
- resultat av exteriörbedömning
- mått i förekommande fall
- prestationer i förekommande fall

- hälsotillstånd
- nedärvning av defekter i förekommande fall
- resultat från avkommeprövning i förekommande fall
- sammanfattande avelsvärde – kvalitetsklass.

Beviset ska även innehålla uppgifter om utfärdare, plats och datum för beslut samt motivering av resultaten. Ett skriftligt beslut med resultat från individprövningen och/eller avkommeprövningen samt avelsvärderingsbeviset i original, ska lämnas berörd hästägare omgående efter beslutet. Beslutet ska innehålla en motivering, datum för beslutet samt besked om hur överklagande till besvärdsnämnd kan ske. Ovan gäller även när nytt beslut om avelsvärdering fattats. En kopia av avelsvärderingsbeviset och avelsvärderingsbeslutet ska arkiveras hos SvRAF om inte annat avtalats med annan organisation.

SvRAF kan i samråd med premieringsförrättare ändra beslut om avelsvärdeklass om det visats sig att beslutet fattats på ofullständiga eller felaktiga grunder. Detta ska göras inom tre veckor efter att avelsorganisationen fått skriftligt besked om beslut. Skäl för ändring samt ny avelsvärdeklass, ska skriftligen meddelas hästägare.

27.8 Avelsvärdeklasser

Häst ska anmälas till och visas vid sommarpremiering/avelsvärdering och beslut om avelsvärdeklass fattas av avelsvärderingsnämnd.

Vid postum höjning till A, ELIT och SUPERELIT kan beslut tas av rasvis nämnd efter att hästägare eller dess ombud ansökt om höjning till SvRAF:s registratur.

Exteriöra besiktningar, som utgör underlag för avelsvärderingsbeslutet kan vara såväl avelsvärderingsgrundande bedömningar och andra arrangemang enligt 17 § i Svenska Russavelsföreningens avelsplan eller besiktningar på sommarpremieringar 27 § i detta regelverk.

Ett sto kan tilldelas avelsvärdeklass vid lägst tre års ålder. Avelsvärdeklasserna G, GI, GII baseras på stoets egna meriter. Avelsvärdeklasserna B, A, ELIT och SUPERELIT baseras på avkommornas resultat. Avelsvärderade ston tilldelas prisrosett enligt följande:

<u>Avelsvärdeklass</u>	<u>Rosett</u>
SUPERELIT	Blå-gul
ELIT	Blå-gul
A	Blå
B	Röd
G	Grön
GI	Gul
GII	Röd

Rosett kan ersättas med annan utmärkelse om beslut om detta tas.

28 Avelsvärderingsregler, ston

28.1 Mätning

Mankhöjd: 115–130 cm. Gotlandsruss som är tre år och äldre och som inte är riksstambokförda tidigare, **ska mätas gällande mankhöjd och skenbensomfång** vid förrättningen av premieringsförrättaren eller av denne utsedd person. Resultatet anges i premieringsprotokollet. Premieringsförrättaren har alltid möjlighet att bestämma om ommätningar, som kan erfordras för bedömningen.

Sto som under- eller överstiger ovanstående mankhöjd, samt treårssto som överstiger 128 cm kan inte klassindelas och heller inte införas i riksstambok. På bedömningsprotokollet ska noteras "ej klassindelad p g a mankhöjden".

28.2 Färger

Skimmel, black, dorsalskäck och blåögd gräddvit är inte tillåtna.

28.3 Avelsdiplom

Avelsdiplom utdelas till sto som vid tre års ålder erhållit minst 40 poäng exteriört, varav ingen delpoäng under 7 och som inte överstiger 128 cm i mankhöjd.

Sto med tydliga symtom på man- och svanseksam kan oavsett poäng inte tilldelas diplom.

28.4 Jämförbara utländska meriter

Stambokförda hingstar och ston i Danmark, Norge och Finland är att jämföra med svenska stambokförda hingstar och ston. Hingstar rekommenderade för avel i Nordamerika tillerkänns 30 avkommepoäng och ston rekommenderade för avel i Nordamerika tillerkänns 20 avkommepoäng.

29 Individprövning

29.1 Kvalitetsklasser för föl, unghästar och valacker

Kvalitetsklass tilldelas föl, ett- och tvååriga unghästar och treåriga ston och valacker registrerade i grundstambok på grundval av individbedömning och är klass I, klass II och klass III. Häst som har fått 29 poäng eller lägre eller som har fått delpoäng under 5, kasseras för avel.

29.2 Avelsvärdeklasser, ston

Avelsvärdeklass **G**

Ett sto tilldelas avelsvärdeklass G om följande villkor är uppfyllda:

- stoet är infört i grundstambok och avseende färg, tecken, mankhöjd och härstamning är berättigat för införande i riksstambok
- stoet är lägst tre år gammalt
- om stoet är högst 10 år ska lägst 30 poäng exteriört, ingen delpoäng under 5, ha uppnåtts vid avelsvärderingstillfället. Äldre ston ska bedömas vara av lägst motsvarande kvalitet, om de inte poängbedöms vid avelsvärderingstillfället.

Avelsvärdeklass **GI**

Stoet är lägst 4 år, ska uppfylla minimikraven för avelsvärdeklass G, ha haft minst ett levande föl efter russhingst med betäckningslicens samt uppfylla något av följande villkor:

- ha erhållit avelsdiplom
- ha erhållit hopp- eller gångartsutmärkelse vid treårstest eller kvalitetsbedömning
- ha bedömts med lägst 40 poäng två gånger, den ena vid lägst ett års ålder och den andra vid lägst tre års ålder, vid avelsvärderingsgrundande bedömningstillfällen med två olika auktoriserade domare
- ha genomfört officiell tävling som resulterat i felfri grundomgång i LB hoppning eller motsvarande eller minst 58 % i LB dressyr, eller Working Equitation-tävling med motsvarande resultat
- ha varit placerad i officiell sportkörningstävling i lägst medelsvår klass
- deltagit i SM i galopp
- deltagit i SM eller NM i skogskörning, brukskörning eller bruksridning
- ha km-tid under 2.00,0 eller placering 1–3 i årgångslöp i ponnytrav
- eller ha jämförbara utländska meriter.

Avelsvärdeklass **GII**

Stoet är lägst 4 år, uppfyller kraven för G samt har avlagt ett bruksprov eller motsvarande (genomfört offentlig tävling, kvalitetsbedömning, prov för KBI etc):

- har haft minst ett levande föl efter russhingst med betäckningslicens.

30 Bruksprov

30.1 Enkelt bruksprov

Ston tre år och äldre kan erlagga frivilligt bruksprov, bestående av rid- eller körprov. Provet ska normalt avläggas på premieringsplatsen. Premieringsförrättaren äger rätt att vid premieringen delegera besiktningen av kör- eller ridprov till annan lämplig person. Bestämmelser för ridprov och körprov finns i SH:s regler och anvisningar för sommarpremieringar.

31 Avkommeprovning

För att avkommeprovning ska kunna ske ska stoet ska vara infört i riksstambok, uppfylla kraven för avelsvärdeklass G samt ha lämnat minst fem levande födda föl. För att räknas som levande föl ska fölet ha levt i minst 9 dygn. Bedömda avkommor ska ha härstamning som berättigar till införande i grundstambok avdelning I. Avkomma vilken uppnått minst sex månaders ålder, ska vara införd i grundstambok avdelning I.

31.1 Avelsvärdeklasser

Avelsvärdeklass B

Stoet ska uppnå minst 50 avkommepoäng. Minst fyra av avkommorna ska vara införda i grundstambok avdelning I.

Avelsvärdeklass **A** (kan utdelas postumt till och med det år som avkomma har funnits i livet)

Stoet ska uppnå minst 80 avkommepoäng, varav minst tre avkommor med lägst 20 poäng, alternativt en avkomma med lägst 30 poäng och en avkomma med lägst 20 poäng.

Avelsvärdeklass **ELIT** (kan utdelas postumt till och med det år som avkomma har funnits i livet). Stoet ska vara infört i riksstambok samt uppfylla kraven för avelsvärdeklass G samt ha minst sex levande födda föl av god exteriör beskaffenhet och/eller visat god användbarhet. Stoet ska uppnå minst 120 avkommepoäng, varav minst två avkommor med 30 poäng och två avkommor med 20 poäng, alternativt 120 avkommepoäng, varav lägst tre avkommor med 30 poäng.

Avelsvärdeklass **SUPER-ELIT**

(kan utdelas postumt till och med det år som avkomma har funnits i livet). Stoet ska uppfylla kraven för avelsvärdeklass ELIT,

- stoet ska ha lämnat minst sju avkommor med minst 30 avkommepoäng.

31.2 Poängskala – avkommepoäng

Vid poängberäkning får varje avkomma endast räknas en gång. Bedömda avkommor ska ha härstamning som berättigar till införande i grundstambok avdelning I. Avkomma vilken uppnått minst sex månaders ålder ska vara införd i grundstambok avdelning I.

10 poäng:

- levande föl (ska ha levt minst nio dygn)

20 poäng:

- vid lägst tre års ålder erhållit lägst 38 poäng vid avelsvärdering eller utställning (vid utställning utan poängsättning krävs guld) med av SvRAF auktoriserad domare.
- genomfört officiell tävling som resulterat i felfri grundomgång i LC hoppning eller motsvarande, eller minst 58 % i LC dressyr, eller Working Equitation-tävling med motsvarande resultat, samt vara visad och tilldelad lägst 35 poäng exteriört vid lägst ett års ålder.
- varit placerad i officiell galopp- eller sportkörningstävling eller genomfört officiell travtävling med kilometertid under 2.25.0 samt vara visad och tilldelad lägst 35 poäng exteriört vid lägst ett års ålder.
- erhållit lägst totalpoäng 7.5 poäng i gångarter, hoppning eller allround vid kvalitetsbedömning.
- erhållit lägst 45 poäng vid treårstest.
- kvalat till ungpönychampionatsfinal samt vara visad och tilldelad lägst 35 poäng exteriört vid lägst ett års ålder.
- utfört prov för körbarhetsintyg (KBI) med godkänt resultat samt vara visad och tilldelad lägst 35 poäng exteriört vid lägst ett års ålder.
- genomfört DM i skogskörning, brukskörning eller bruksridning samt vara visad och tilldelad lägst 35 poäng exteriört vid lägst ett års ålder,

eller jämförbara utländska meriter.

30 poäng:

- sto som erhållit avelsdiplom.
- sto tilldelat GI.
- A-premierat sto.
- erhållit hopp- eller dressyrutmärkelse vid treårstest eller kvalitetsbedömning
- har genomfört officiell tävling som resulterat i felfri grundomgång i LB hoppning eller motsvarande eller minst 58 % i LB dressyr, eller Working Equitation-tävling med motsvarande resultat
- ha varit placerad i officiell sportkörningstävling i lägst medelsvår klass
- deltagit i SM i galopp
- deltagit i SM eller NM i skogskörning, brukskörning eller bruksridning.
- har km-tid under 2.00.0 eller placerad 1–3 i årgångslöp i ponnytrav.
- placerad i ungponnychampionatsfinal.
- bedömts med lägst 40 poäng, den ena vid lägst ett års ålder och den andra vid lägst tre års ålder, på avelsvärderingsgrundande bedömningstillfällen med två olika auktoriserade domare,

eller jämförbara utländska meriter

50 poäng:

- godkänd hingst berättigad till införande i riksstambok.
- ELIT- eller SUPERELIT-premierat sto.
- deltagit i SM i dressyr, hoppning, fälttävlan eller sportkörning enbet.
- erhållit SM-medalj i sportkörning, par eller 4-spann.
- har presterat en km-tid under 1.50.0 i ponnytrav,

eller jämförbara utländska meriter.

32 Dispensansökan

Premieringsförrättare, hästägare eller regional anordnare har möjlighet att söka dispens från regler enligt detta reglemente. Dispensansökningar ska ställas till SvRAF:s kansli.

Dispensansökan ska vara kompletterad med de handlingar sökanden önskar åberopa samt vara undertecknad av den sökande. Vid behandling av dispensärende äger SvRAF rätt att begära in kompletterande uppgifter. Det åligger SvRAF att behandla inkomna dispensärenden skyndsamt.

32 Överklagan av avelsvärderingsbeslut

Ett beslut om avelsvärdeklass får överklagas av den som beslutet angår.

Ett beslut överklagas skriftligt till SvRAF:s besvärsnämnd. I skrivelsen ska klaganden ange vilket beslut som överklagas, den ändring i beslutet som man begär och de omständigheter man åberopar till stöd för sin begäran om ändring. Skrivelsen ska vara SvRAF tillhanda inom tre veckor från den dag klaganden fick del av beslutet. Överklagan remitteras för yttrande till berörd ledamot i avelsvärderingsnämnd samt vid behov även yttrande från veterinärmedicinskt och/eller genetiskt råd. Besvärsnämndens beslut ska grunda sig på vad handlingarna innehåller och vad i övrigt framkommit i ärendet. Besvärsnämnden är sista

beslutande instans i överklagningsärenden. Klaganden eller annan berörd, ska skriftligen underrättas om innehållet i nämndens beslut och om hur detta eventuellt kan överklagas till JV. Besvärsnämndens handlingar ska omfatta själva överklagan samt inkomna remissyttranden.

Besvärsnämndens beslut kan överklagas hos JV i de delar som berör SvRAF:s avelsprogram Del I. I övrigt kan beslut endast överklagas hos besvärsnämnd.

33 Jäv

Förvaltningslagen (SFS 2017:900) § 16, 17 och 18 gäller vid avelsvärdering av ston och bedömning av unghästar samt valacker.

Förvaltningslagens regler beträffande jäv:

16 § Den som för en myndighets räkning tar del i handläggningen på ett sätt som kan påverka myndighetens beslut i ärendet är jävig om

1. han eller hon eller någon närstående är part i ärendet eller annars kan antas bli påverkad av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning,
2. han eller hon eller någon närstående är eller har varit ställföreträdare eller ombud för en part i ärendet eller för någon annan som kan antas bli påverkad av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning,
3. han eller hon har medverkat i den slutliga handläggningen av ett ärende hos en annan myndighet och till följd av detta redan har tagit ställning till frågor som myndigheten ska pröva i egenskap av överordnad instans, eller
4. det finns någon annan särskild omständighet som gör att hans eller hennes opartiskhet i ärendet kan ifrågasättas.

Om det är uppenbart att frågan om opartiskhet saknar betydelse, ska myndigheten bortse från jäv.

17 § Den som är jävig får inte ta del i handläggningen av ärendet och inte heller närvara när ärendet avgörs. Han eller hon får dock utföra sådana uppgifter som inte någon annan kan utföra utan att handläggningen försenas avsevärt.

18 § Den som känner till en omständighet som kan antas göra honom eller henne jävig ska omedelbart anmäla detta till myndigheten.

En myndighet ska pröva en jävsfråga så snart som möjligt.

Den som jävet gäller får ta del i prövningen av jävsfrågan endast om det krävs för att myndigheten ska vara beslutsför och någon ersättare inte kan kallas in utan att prövningen försenas avsevärt.

Exempelvis föreligger jäv då:

- domare, dennes make/maka/sambo eller dennes nära släkting (föräldrar, barn eller syskon) ägt, tränat eller under längre tid haft aktuell häst uppstallad
- domare under de senaste fem åren varit ägare till aktuell hästs far eller mor
- domare anser sig själv jävig.

34 Överklagan

Resultat från utställning går inte att överklaga.

36 Regler för sommarpremieringar

SvRAF har tecknat avtal med SH som arrangör av sommarpremieringar/avelsvärderingar för ston och unghästar. Regelverket regleras i SH:s ”Regelverk och anvisningar för sommarpremieringar”.